

8. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko

The 8th report of the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia

Vladimír ŠRANK

Zoologická záhrada Bojnice, 972 01 Bojnice, Slovensko; vladimir.srank@gmail.com

In 2007 the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia discussed in total 10 announcements; all were accepted. In the category A (new species for Slovakia) were accepted 4 observations: Aix galericulata (2 observations), Alopochen aegyptiacus, Phoenicopterus ruber. In the category B (new nidificants for Slovakia) were accepted 2 observations: Mergus merganser (2 observations). In the category C (any occurrence and nesting of the species must be reported) were accepted 4 observations of the following species: Circus macrourus, Clamator glandarius, Charadrius morinellus, Stercorarius pomarinus.

Úvod

Faunistická komisia (FK) ako odborná komisia Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko doteraz publikovala 7 správ (Trnka 1994, 1996, Karaska 1999, 2000, 2005 a Šrank 2006, 2007). V tomto príspevku sú uvedené výsledky jej práce za rok 2007. FK aj v tomto roku pracovala v zložení: V. Šrank – predseda, Š. Danko, S. Harvančík, D. Karaska, A. Krištín, J. Topercer, A. Trnka – členovia.

Akceptované hlásenia

Spolu bolo prejednaných 10 hlásení. Všetky hlásenia sa akceptovali. Prehľad akceptovaných pozorovaní v poradí: druh (poddruh); lokalita (aj kvadrát Databanky fauny Slovenska); dátum; počet kusov, prípadne vek a pohlavie; pozorovateľ, miesto bydliska; číslo rozhodnutia FK a odkaz na literatúru (ak už bol údaj publikovaný alebo je v tlači) je rozdelený podľa obvyklých kritérií.

Kategória A (nové druhy pre avifaunu Slovenska)

Aix galericulata

Banská Bystrica – Srnková, rybník Podryba (7280); 12. 3. 2007; 1 ex.; V. Hruz, Zvolen; FK 03/2007. Bratislava, Štrkovec (6878); 6. 10. 2007; 1 ex.; D. Senko, Bratislava; FK 09/2007.

V oboch prípadoch sa s najväčšou pravdepodobnosťou jedná o jedince uletené zo zajatia.

Alopochen aegyptiacus

Piešťany, Sĺňava (7473); 11. 3. 2007; 1 ex.; P. Kaňuščák, Piešťany; FK 02/2007; (Kaňuščák 2007).

Tento druh je často chovaný v zoologických záhradách a v súkromných chovoch. To nasvedčuje tomu, že jedinec pravdepodobne pochádza z chovu, i keď nemožno celkom vylúčiť, že ide o príslušníka polodivej populácie zo západnej Európy.

Phoenicopterus ruber

Radvaň nad Dunajom, sútok Žitavy a Dunaja (8276); 11. 11. 2006; 1 ex.; A. Štollmann, Hurbanovo; FK 01/2007.

Tento druh bol na Slovensku pozorovaný už viackrát (Danko et al. 2002), ale všetky vtáky boli považované za uletené zo zajatia (Trnka et al. 1995). FK pozorovanie akceptovala s tým, že sa pravdepodobne jednalo o jedinca z chovu v zajatí.

Kategória B (nové hniezdiče avifauny Slovenska)

Mergus merganser

Jalná, rieka Hron (7479); 27.–28. 5. 2007; 2 ad. F +11 juv.; P. Lešo, Zvolen; FK 05/2007; (Lešo & Kropil 2007). Vlchy, vodná nádrž Bešeňová (6982); 16. 8. 2007; 1 ad. F + 2 juv.; P. Bergmann, Praha, ČR; FK 08/2007.

Jedná sa o prvé a druhé dokázané hniezdenia tohto druhu na Slovensku.

Kategória C (druhy, pri ktorých posudzovaniu podlieha každý údaj o pozorovaní a hniezdení)

Circus macrourus

Horná Streda, agrocenóza (7373); 19. 8. 2007; 1 ad. M; B. Landsfeld, Zlín, ČR; FK 10/2007.

Pozorovanie je doložené farebnými fotografiami. Kaňa stepná je na Slovensku vzácnym a nepravidelným migrantom.

Clamator glandarius

Veľké Ripňany, vodná nádrž Veľké Ripňany (7473); 14. – 15. 4., 4. 5. a 24. 5. 2007; 1 immat. ex.; B. Matejovič, Behynce; FK 04/2007.

Pozorovanie je podrobne doložené dokumentáciou (foto, audio a video). Ide o druhý potvrdený výskyt zo Slovenska.

Charadrius morinellus

Zuberec, Rákoň (6784); 26. 8. 2007; 1 ex.; E. Stanková, Rajec; FK 07/2007.

Hlásenie je dostatočne zdokumentované farebnými fotografiami a videozáznamom. Kulík

vrchovský je na našom území veľmi vzácnym transmigrantom.

Stercorarius pomarinus

Zázrivá – Biela, pod sedlom Príslop (6780); 12. 10. 2007; 1 ex.; D. Karaska, Oravský Podzámok; FK 11/2007; (Karaska 2007).

Jedinec bol nájdený uhynutý, preparát je uložený v depozitári Oravského múzea P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne. Na Slovensku patrí medzi vzácné vtáky, vyskytuje sa najmä počas jesennej migrácie (Danko et al. 2002).

Odporúčania pri hláseniach

Faunistická komisia pripisuje veľký význam fotodokumentácii pozorovaného druhu (v použiteľnom rozlíšení), ktorá je veľmi dôležitá pre správnosť determinácie a uľahčuje posúdenie pozorovania. Prosíme pozorovateľov, aby zhromažďovali vo svojom archíve všetky formy dokumentácie pozorovaní vzácných vtákov, aby sa mohli kedykoľvek v prípade potreby opäť overiť.

Literatúra

- DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRIŠTÍN A. 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. — VEDA, Bratislava.
- KAŇUŠČÁK P. 2007: Výskyt kazarky štihlej (*Alopochen aegyptiaca*) na vodnej nádrži Sĺňava (Z Slovensko). — *Tichodroma* **19**: 113–114.
- KARASKA D. 1999: 3. správa Slovenskej faunistickej komisie pre ornitológiu. — *Tichodroma* **11**: 245–248.
- KARASKA D. 2000: 4. správa Slovenskej faunistickej komisie pre ornitológiu. — *Tichodroma* **13**: 259–264.
- KARASKA D. 2005: 5. správa Slovenskej faunistickej komisie pre ornitológiu. — *Tichodroma* **17**: 117–122.
- KARASKA D. 2007: Výskyt pomorníkov rodu *Stercorarius* na Orave. — Zborník Oravského múzea **24**: v tlači.
- LEŠO P. & KROPIL R. 2007: Prvé potvrdené vyhniezdenie potápača veľkého (*Mergus merganser*) na Slovensku. — *Tichodroma* **19**: 109–113.
- ŠRANK V. 2006: 6. správa Slovenskej faunistickej komisie pre ornitológiu. — *Tichodroma* **18**: 145–147.
- ŠRANK V. 2007: 7. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko. — Ti-

chodroma 19: 163–166.

TRNKA A. 1994: Správa Slovenskej faunistickej komisie pre ornitológiu. — Tichodroma 7: 146–148.

TRNKA A. 1996: 2. správa Slovenskej faunistickej komisie

pre ornitológiu. — Tichodroma 9: 202–205.

TRNKA A., KRIŠTÍN A., DANKO Š., HARVANČIK S., KOCIAN L., KARASKA D. & MURIN B. 1995: Zoznam vtákov Slovenska. — Tichodroma 8: 7–21.

Došlo: 21. 9. 2008

Prijaté: 13. 10. 2008

Ornitologické pozorovania

Ornithological observations

Ďalšou časťou Ornitologických pozorovaní pokračujeme v publikovaní avifaunistických materiálov z územia Slovenska. Údaje sú spracované rovnako ako v predchádzajúcich častiach, ktoré vyšli v časopise Tichodroma.

- *Anas strepera*: hniezdenie na zdrži Dunajského vodného diela (7969): 17. 5. 2002 nález 2 hniezd s násadami na „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu a 1 hniezda s násadou na ostrovčeku nad prehradením naproti Kalinkovu (početnosť násad nebola zaznamenaná), prvá dekáda mája 2003 nález 2 hniezd s násadami na „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu, prvá dekáda mája 2004 nález hniezda s násadou na kamenom smerovníku v zdrži naproti Šamorínu, 3. 5. 2005 nález hniezda s násadou na „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu (početnosť násad nebola zaznamenaná), 12. 6. 2006 pozorovaných 12 ex. pri „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu, 19. 5. 2008 nález hniezda so 6 ks násadou na „Vtáčom ostrove“ naproti Šamorínu. Vo všetkých prípadoch kačky vyleteli z hniezd. Všetko – Š. Benko.
- *Anser anser*: 22. 3. 2008 Dobrá Niva (7580) 2 ex. na vodnej nádrži – A. Krištín.
- *Anthus trivialis*: 22. 4. 2008 Zvolen (7480) 1 samec spieva v mestskom parku – A. Krištín, K. Šťastný.
- *Aquila heliaca*: 2. 10. 2008 Zlaté Moravce (7676) adultná samica hľadá potravu za orajúcim traktorom – A. Krištín.
- *Ardea cinerea*: 20. 3. 1973 – 6 hniezd, 12. 2. 1974 – 4 hniezda, 2. 5. 1976 hniezda nenájdene (kolónia zanikla) všetko na ostrove „Apáli“ pri Komárne (8274) – P. Binder, P. Rác.

- *Ardeola ralloides*: 31. 7. až 15. 8. 2004 Blatné (7770) 3 subadult. ex. na vodnej nádrži – R. Kvetko.
- *Asio otus*: zimné výskyty v dunajských luhoch: 11. 1. 1985 Gabčíkovo (8171) 9 ex. na topoľoch pri prístave – M. Janiga; 21. 1. 1995 Bodíky (8170) 5 ex. na vrbe pri močiarí „Forás“ – M. Bohuš; zima 1995/1996 Bodíky (8070) do 30 ex. pri ramene „Békás“ – P. Áč; 17. 1. 1998 Medved'ov (8272) 8 ex. na vrbach pri ramene „Apáti“, 29. 12. 2002 Vojka nad Dunajom (8070) 1 ex. na vrbe na štrkovej lavici v starom koryte Dunaja – P. Rác.
- *Aythya ferina*: hniezdenie v ramennom systéme Dunaja: 2. 8. 1980 kačka a 6 juv., 11. 7. 1981 kačka a 2 juv., 31. 7. 1983 rodinka 8 odrastených juv., 10. 7. 1985 kačka a 4 juv., 16. 7. 1987 kačka a 5 juv., 21. 6. 1988 kačka a 7 juv., 11. 6. 1989 kačka a 6 juv., 16. 6. 1996 kačka a 4 juv., 28. 6. 1997 kačka a 6 juv., 20. 7. 1999 skupinka 2 kačky a 8 juv., 30. 6. 2001 – 2 kačky s 5 a 6 juv. všetko na slepom ramene „Ispányos“ a v blízkom okolí pri Gabčíkove (8171) – P. Rác; 15. 5. 1992 – 2 káčery, 13. 6. 1993 – 8 ks násada, 27. 6. 1993 – 6 ks násada, 12. 5. 1994 pár a 3 káčery, 21. 5. 1994 – 2 kačky a 1 káčer, 27. 5. 1995 – 9 ks násada, 1. 6. 1995 čiastočná násada 3 vajcia (kačka vyletela z hniezda) všetko na „Čičovskom mŕtvom ramene“ pri Čičove (8272) – P. Rác; 25. 6. 1999 kačka a 3 juv., 15. 6. 2000 kačka a 2 juv. v zátoke starého koryta Dunaja na „bodíckej bráne“ pri Bodíkoch (8170) – J. Lengyel; 23. 7. 2002 vyvedené hniezdo s 2 nedoliahnutými vajcami, 30. 5. 2005 – 2×7 ks násady, 29. 5. 2006 dvojité násada 8+4 vajcia (od dvoch kačíc) a opustená 6 ks násada, 2. 6. 2007 – 5 ks násada, 7. 6. 2008 – 6 ks